

KOLLÉGIUM

Szakmai - módszertani, információs folyóirat

A tartalomból:

Emlékezés 2. old.

Kardos László díj átadása 6. old.

Találkozók, táborok 7-11. old.

XIV. évfolyam

2004.

3-4.szám

KECSKEMÉTI REFORMÁTUS KOLLÉGIUM

Emlékezés

egy tragikus sorsú népi kollégistára

A népi kollégistákkal kapcsolatos emlékezésekben, interjúkban eddig minden esetben olyanokról szóltunk, akik különböző szinten, de lényegében sikeres életpályát tudtak maguk mögött és általában többé-kevésbé magas életkort értek el. Ezúttal egy olyan kollégistára kívánok emlékezni, akik sokunkhoz hasonlóan igen nehéz anyagi, családi háttérrel bírt. Középiskolai életéhez a NÉKOSZ évekig jelentős támaszt adott. Mégis, amikor már jobb körülmények közé kerülhetett volna, élete tragikusan megszakadt, fiatalon hagyta itt forrón szeretett családját, barátait.

Balogh Pista barátunk 1929-ben született egy főváros környéki kisvárosban. Szülei szerény körülmények között, de nagyon becsületesen, tisztességgel nevelték gyermekeiket és anyagi lehetőségeiket meghaladóan, a saját igényeiket a minimum alá csökkentve igyekeztek számukra szebb, boldogabb jövő feltételeit kialakítani. A nagyobb testvérek is osztották szülei szándékát. A három fiatalabb fiú iskoláztatását többletmunka vállalásával, lemondással törekedtek megoldani. Pista barátom fővárosi középiskolai tanulmányait a peremkerületben lévő kollégium az ellátáson kívül is lehetősége szerint segítette. Az új közgazdasági egyetemre kerülése abban a szociális helyzetben, ahonnan száрма-

zott, valóságos csodának számított. Az egyetemen, a kollégiumban az általában gyenge anyagi háttérű társai között is a legnehezebb sorsúak közé tartozott.

Az egyetemen kapott ösztöndíjunk elég volt a szállás- és étkezési költség fedezésére, a jegyzetek, tankönyvek megvásárlására, a legalapvetőbb személyes költségekre. De mint tudjátok, egy húsz év körüli fiatalembernek egyéb kiadásai vannak; öltözködésre, szórakozásra is gondolni kíván az emberfia. Hogyan lehetett ilyesmire költeni a magunkfajta csóró vidékieknek? Az egyik mód volt, hogy lemondunk a reggeliről vagy a vacsoráról a menzán, esetleg ketten vettünk egy adagot és felezve vagy felváltva étkeztünk. Jó esetben leánypajtsákkal közösködtünk és ez esetben ugye a fiúk mégis csak némi előnyhöz jutottak az osztzkodásnál. A másik lehetőség volt, hogy külön munkával igyekeztünk pénzt keresni. No, abban az időben a szórólappal kihordás, a McDonald's éttermekben felszolgálás és más hasonló „úri” munkákra nem igen volt lehetőség. Lehetett azonban a pályaudvarokon éjszakánként vagonkirakással, hétvégeken építkezéseken segédmunkásként pénzt keresni. Én például huzamosan tejkihordással egészítettem ki az ösztöndíjamat. Az Üllői úti egyetemi diákszállón laktam Pista barátommal egy szobában. Minden nap öt-

kor kelve a nyolc órás egyetemi elfoglaltság előtt az Üllői útnak a Kis- és Nagykörút közötti szakaszán reggelente 30-40 liter tejet vittem a polgárok ajtaja elé, akik így rendelték meg a kiszolgálást a közeli tejcsarnokban. Pista barátom inkább az éjszakai vagonkirakást „kedvelte”. Kettőnk között azért volt lényeges különbség. Amikor a szünetekre hazamentem, kérés nélkül, sőt, elhárítási kísérleteim ellenére mindig a zsebembe csúsztattak kisebb-nagyobb összeget, ami természetesen mindig jól jött. Ha a szükség úgy hozta, anyám is mindig adott a maga szerény nyugdíjából. Ugyanakkor Pista barátom, ha hazament, inkább neki kellett a családi kasszárt kiegészíteni, vagy a maga számára vásárolt inget, cipőt hagyta otthon öcséinek, mert azoknak még jobban kellett. Nem is szólva arról, hogy beteg apjával nem egyszer „szállítottak” kézi kocsin fát a peremkerületi piacra eladásra.

Nos, mindezt azért említette, hogy egyrészt érzékeljétek, milyen körülmények között is készültünk az 1950-es évek elején az életre mi, a proletárok gyerekei, tanultunk az újonnan létrehozott Közgazdasági Egyetemen. Másrészt érzékeltetni kívántam Pista barátom rendkívül nehéz helyzetét. Ilyen körülmények között Pista barátommal szorgalmasan, elszántsággal készültünk az életre, a közgazdász tanári pályára.

Kollégium

Kiadja: a Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség, a „Kollégiumokért” Sajtóalapítvány megbízásából
Felelős kiadó: Horváth István **Főszerkesztő:** Benda János **Alapító főszerkesztő:** dr. Benedek István
Rovatszerkesztők: Fuchsné Hattinger Zsuzsanna, Gulyás Béla, Takács Ernő, Dr. Csépe György, Pethes Zoltán,
Szerkesztőség címe: Kőrösy László Középiskolai Kollégium 2500 Esztergom, Szent István tér 6. Tel./fax: 33/412-813
Terjesztés: Pethes Zoltán, Tel.: 30/9-376 - 042; **Előfizethető a kiadó címén:** 1417 BUDAPEST, Pf.:11. Tel./fax: (1) 352-9601
E-mail: kollegiumiszovetseg@mail.matav.hu **Honlap:** www.kollegiumiszovetseg.axelero.hu **Példányszám:** 1500 **Ára:** 200 Ft

A harmadik évben az egyetemi tanulmányaink különváltak, ő ipar szakos, ipari közgazdásznak készült, én területfejlesztési illetve földrajz-közgazdaságtan tanári pályára. Ugyanekkor a népi kollégiumi rendszer megszüntetése utáni diákszallót egyszerre hagytuk el, illetve együtt költöztünk el. A vár környékén egy kis szobát közösen béreltünk. Az estéket, szabadidőnket gyakran együtt töltöttük. Úgy vélem, barátomat elég jól megismertem.

Az egyetemi évek és a Pista barátommal együtt töltött időszak két teljes emléke kívánczik még ide. Mindkét alkalommal vizsgák után voltunk és az ösztöndíjunktól is még csörgedezett valami a zsebünkben. Pista javasolta már éppen lefekvés előtt, hogy jó lenne valami görbe estét csinálni, kifújni magunkból a készülés fáradságát, a vizsga izgalmát, amely végül is mindegyikünknek jól sikerült.

Budán, a Moszkva tér közelében, a Várfok u. 12-ben laktunk. Itt működött korábban a Berzeviczy Gergely Közgazdász Népi Kollégium. A népi kollégiumok felszámolása után az akkor ott lakó fiúk kollektív bérletként használták tovább a helyiségek egy részét. Egy falumbeli ismerős fiú - Szellem Jóska - révén kerültünk ide kedvező fizetési feltételekkel. Elég késő volt, nem mentünk messze, hanem a közelben működött a hírből ismert Ósbudavár éjszakai mulatóba tértünk be. Meglehetősen idegenül mozogtunk a szokatlan környezetben és attól is izgultunk, vajon ki tudjuk-e fizetni a számlát. A dohányfüsttől alig láttunk valamit a diszkrétan megvilágított helyiségben, de azért találtunk helyet. Hamarosan kezdődött a műsor. Akkor láttam először a rádióból már ismert komikust - akkor még hoztatték - Kiskabost. A fellépő művészek valóban tenyérnyi helyen szerepeltek, illetve a kis asztalkák közötti keskeny közlekedő „folyosón” mozogtak. A hangulatra és a közvetlenségre jellemző a „megör-

zött” kis „párbeszéd”. A Kaboszám közben egy éltes, pocakos úr félhangosan megjegyezte a művészre utalva: "micsoda vörös". Kabos rögtön replikázott: „magát sem iparművész csinálta” és ment tovább a műsor.

Egy másik alkalommal a Várkert KIOSZK-ba mentünk el, ugyancsak vizsga után levezetőként. Váratlan és páratlan élményben volt részünk. A nagy színházakból akkor kiszorított Mezey Mária művésznő ebben a lokálban énekelt. A zongoránál ülő művészre nem emlékszem, de nagy meglepetésünkre a kissé rekedtes hangján, a fekete zongorának támaszkodva, fehér földig érő ruhában nagyon szép és felejthetetlen szonokokat énekelt. Akkor éreztem, és nem utólagos belemagyarázása, hogy méltatlannak érezte a helyzetet. (Szerencsére néhány évvel később ifjú feleségemmel a Katona József Színházban Sinkovics Imre partnereként Williams: Az ifjúság édes madarában is láttuk. Ez igazán neki való szerep volt, életem egyik legszebb színházi élményeként őrzöm.)

Természetesen a leírt szórakozóhelyekre a mi időnkben sem igen jártak az egyetemi „polgárok”, ahhoz sem pénzünk, sem igényünk nem volt. Az egyetem aulájában és más egyetemeken rendezett bálókra jártunk el leginkább, esetleg üzemi mulatságokra.

Balogh István a szocialista rendszer elkötelezett híve, kommunista volt, de nem volt bigott, szemelenzős, szűk látókörű mameluk. Éppen ellenkezőleg, a földön járt, jól ismerte az életnek a sötétebb oldalát is. Olyan mértékben elkötelezett, hogy a személyi kultuszt, a rendszer által elkövetett egyértelmű hülyeségekkel szemben nyíltan fellépett. Például a szokásos, Rákosit éltető vastapsokat látványosan mellőzte, szemináriumokon nyíltan felvetette a beszolgáltatás során elkövetett nemcsak túlkapasokat, de a szó köznapi értelmében vett hülyeségeket nyíltan bírálta.

Például, hogy a néhány száz négyszögöles földdel rendelkező özvegyasszonyoktól is olyan beszolgáltatást kívántak egyes helyi jegyzők, begyűjtők, amit egyáltalán nem is termeltek és a városi piacon kellett megvenniük a beszolgáltatandó tyúkot vagy tojást. Ilyesmi persze az egyetemen tanuló vidékiek között köztudott volt, de legtöbben mégis tudomásul vették, nem foglalkoztunk vele. Pista pedig az ilyen dolgokon napokig-hetekig emésztette magát. Szinte személyes vétkének tekintette, hogy a pártja, az általa általában támogatott rendszer ilyen butaságokat képes elkövetni. A másik jellemzője az volt, hogy az értelmetlen vasfegyelmet, mindenfajta egyenruhát szívből utált.

Az egyetem egyik tanára mint saját „találmányát” adta elő egy szabadon választott speciális kollégiumon, amelyre Pista is jelentkezett. Azután nem is túlzottan nagy búvárkodás után a könyvtár mélyén megtalálta a „professzor” által előadottakat egy kis példányszámban kiadott, magyarra fordított könyvben. Ezen is hetekig rágódott, hogy egy egyébként képzett szakember hogyan képes arra, hogy a mások által írt könyvből mint sajátját szinte szó szerint adjon elő. Sajnos a tudományban sem olyan nagyon ritka a mások eredményének elorozása.

Mindez a hosszú bevezető azt szolgálja, hogy a későbbi történeteket valamiképpen előkészítse, illetve a váratlan fordulatok miatti döbbenetünket magyarázzák.

Szóval Balogh Pista barátunk, az ízig-vérig öntudatos proletárfiú, aki nagy nehézségek között fényesen csillogó diplomához jutott egész családjában elsőként, aki komolyan, szorgalmasan készült az életre és diákkorában is nagy szeretettel, felelősséggel viseltetett szüleivel, testvéreivel szemben az egyetem elvégzésekor valamiképp mégis utat tévesztett.

Abban az időben az egyetemet végeztetteknek az Elhelyezési Bizottságok által felajánlott munka-

helyet kellett elfoglalni és legalább egy évet a kijelölt munkahelyen eltölteni. Az Elhelyező Bizottság ugyan törekedett arra, hogy az egyéni elvárások és a felajánlott munkahelyek a kívánságok és lehetőségek között minél jobban kielégítse az igényeket. Nagyon magas „népgazdasági érdek” esetén még külön utakat is lehetett keresni, találni. Az általános mégis az volt, hogy a bizottság által felajánlott helyen, vagy a helyek közül választott helyen kezdtük meg diplomás életünket. Mielőtt azonban a munkahelyeinket elfoglalhattuk volna – természetesen csak a fiúk – három hónapos tartalékos tiszti tanfolyamra kellett bevonulni. Nagy meglepetésünkre a végzett 200-nál több bevonulásra kötelezett fiatal közül többen nem voltak ott a gyülekezésnél. Csak lassan vált köztudottá, hogy a végzetek közül a fegyveres testületek talán 8-10 főt magukhoz szípkáztak, köztük Balogh Pista barátomat is. (Már néhány hónappal elköltözött tőlem, így nem értesültem korábban helyzetéről, választásáról.)

Ekkor derült ki, hogy az a Pista barátom, aki még a tűzoltó egyenruhát is utálta, az Államvédelmi Hatósághoz került tiszti beosztásba. Ma sem tudom, milyen módon tudták rávenni erre a munkavállalásra; talán a családja iránti felelősség, hogy a viszonylag magas fizetésből jobban tud rajtuk segíteni, a három hónapos katonai kiképzés alóli mentesség, a ragyogónak jelzett közgazdasági munkakör? – ezt már sohasem fogom megtudni. Tény, hogy az egyetem elvégzése és leszerelése után ÁVH-s tiszti egyenruhában, hadnagyi válllappal találkoztam vele először.

Fegyelmezett ember volt, a benti dolgokról sem igen beszélt eleinte, kérdezni pedig nem illett. Egy alkalommal azonban nagyon bosszúsán fakadt ki. Elmondta, hogy a főnöke – ki tudja, milyen előképzettség után lett magas rangú tiszt – a cégnél akkor szorgalmazott továbbtanulásra hivatkozva, a jól képzett, egyetemet végzett közgazdászt minden áron gimnáziumba

kívánta beiskoláztatni. Az ilyen ostoba főnököket általában kineveti az ember, ha nem is feltétlen azonnal és szemben. Barátom azonban ezen is napokig rágódott, hogyan lehet ilyen ember magas polcra helyezni. Egy későbbi alkalommal már nagyon kiborulva arról beszélt, hogy ettől a cégtől bizony nem lehet megszabadulni, bármennyire is szeretne. Ha kisebb balhét csinál, akkor egy kis ejnye-bejnye fenyítéssel megússza, de nem szerelik le, fenyítéssel intézik el az ügyet. Ha azonban nagyobb balhét követ el, akkor úgy elkaszálják, hogy nocsak. Szóval nincs menekvés. Arra is célzott, hogy a feladatai nem igazán igénylik az egyetemen megszerzett szakismeretét. Úgy ítélte meg a helyzetet illetve azt mondta, hogy könnyen veszi a sorsot, az életét. Szabad idejében pillangók után futott, valójában inkább utána, az egyenruhája, a pénztárcájára buktak. Úgy tűnik azonban, ez csak igen rövid ideig elégítette ki. Életét céltalannak, reménytelennek, utat tévesztettnek vélte és nem látott kiutat, menekülést.

Hogyan juthatott el egy értelmes, szorgalmas, képzett, családját szerető, érte felelősséggel tartozó, életerős fiatalember oda, hogy önkézevel vessen véget életének? Ez rejtély marad valószínűleg mindig családja, barátai, ismerősei számára, számomra is. Annyit megtudtam, hogy hozzám címzett búcsúlevelet találtak a kabátjában, amelyet azonban soha nem láttam, tartalmát nem ismerem

Ez a tragédia 50 évvel ezelőtt történt. Egy 25 éves, a népből való, abból nagy szorgalommal, tehetséggel kivált, képzett, életerős fiatalemberrel, aki olyan csapdahelyzetbe került, amiből nem látott kiutat, illetve csak önmaga elpusztításával vélte megoldhatónak helyzetét. Nagy talány mindnyájunk számára, hogyan tudta azt megtenni, hogy szülei, testvérei, akik évekig várták, hogy célba érve majd támaszuk lehet, egy pisztoly ravaszának elhúzásával minden célját, reményét, álmát egyszerre

összetörje. Hogyan alakulhatott ki egy testületben, egy munkahelyen olyan légkör, hogy egy ennyire jobb sorsra érdemes, életében magának, a családnak, az országnak sokat adni képes, tehetséges fiatal eldobja az életét és ezzel szeretteinek életre szóló, szinte feldolgozhatatlan traumát okozzon.

Az elmúlt ötven évben sokszor és fájoan gondoltam arra a kora tavaszi napra, amikor a Rákoskeresztúri Köztemetőben a frissen ásott sírnál búcsúztató emlékezés, hangos imádkozás sem hangzott. Miért kellett ilyen tragédiáknak megtörténnie, ki, kik ezért a felelősök, felelőssé tettek-e valakit a fiatal életért? Ha már megtörtént a tragédia, miért nem lehetett emberi módon, tisztességesen eltemetni? A koporsóra hulló föld dübörgése mindig rettenetes, de amikor mindez csak a szűk család és néhány barát néma, értetlen búsulása közben történik, még fájdalmasabb, még inkább megrendítően felejthetetlen.

Legyen ez az írás nemcsak emlékezés, de vezeklés is, hogy szeretett jó pajtásomat, egykori népi kollégista társamat nem tudtam, nem tudtuk megóvni végzetétől. Kedves Ifjú Barátaim, a Kollégium olvasói! Ne vegyétek nagyon rossz néven, hogy ilyen régi és szomorú történettel ismertettelek meg Benneteket. De sajnos a tragédiák is hozzátartoznak az életünkhöz, és ettől még a kollégisták sem mentesek. A népi kollégisták túlnyomó többsége valóban szép, mozgalmas, eredményes életet élt és még számosan most is igyekszünk tartalmas életet élni, de sajnos tragédiák is keserítették életünket és azokról sem szabad megfeledkeznünk.

Balogh István halálának fél évszázadára emlékezve búcsúzom és még élek, nem feledem el, és kérem olvasóimat, egy pillanatra gondoljanak tragikus sorsú barátainkra, küzdőtársainkra.

Tatai Zoltán

A mi dalaink

A magyar kultúra napja alkalmából emlékezem KOLLÉGIUM című folyóiratunk 2001. áprilisi számában ezen a címen megjelent első közleményemre, amelyben arról írtam, hogy mi - egykori népi kollégisták - hetenként tartottunk vidám kollégiumi esteket. Ezekben a hét eseményeinek és kollégiumi munkánknak értékelése mellett vidám dalolással ápoltuk hagyományainkat, erősítettük közösségeinket, hiszen a közös dalolás együtvé kovácsolja a benne résztvevőket. Napjainkban egyre aktuálisabb lett a magyar kultúra napjának jelszava, hogy beszéljünk, daloljunk, táncoljunk magyarul. Az alábbiakban ezzel a gondolattal közlünk ismét - immár kilencedik alkalommal - a népi kollégisták kedvenc dalaiból hármat.

Amikor hetenként egy-egy este összegyűltünk, örömmel kezdtük összejelölésünket az „Este van már, csillag van az égen” kezdetű békés megyei dallal. Főleg a kecskeméti kollégisták kedvelték, akik között volt Varga Julcsa nevű kollégista is, aki később budapesti

egyetemistaként a műszaki kollégium tagja lett, majd sokáig volt a „Fényes Szellők” Baráti Kör titkára.

Amikor a hangulat már magasra hágott, a „Farkaslika bő szoknyája” kezdetű, Szeged környékéről ismert dalban is cserélgetni lehetett a neveket, éppen helyileg megfelelő nevekre.

A kollégiumi esteknek is véget kellett azonban vetni, bármily jó is volt a hangulat, hiszen másnap várt az iskola, vagy az egyetem. Ilyenkor daloltuk a másik Békés megyében gyűjtött dalt: „Megyen már a hajnalcsillag lefelé”.

Amikor január 21-én a magyar kultúra napját tartjuk, gondolkozunk el azon, hogy ideje lenne a napjainkban általánossá lett idegen hanglejtés és kifejezések mellőzésének. Az idegen dalok és

FARKAS ILKA BŐSZOKNYÁJA

Táncüttem Szeged - B. S.

Far - kas ʒ - ka bő szok - nyá - ja,
Jj - ju, ju - ju, ju - ju, Föl - a - kodt a
csip - ke - fá - ra, Hop - pa - dá - ré hop-hop-hop.

Nem a csipkefa fogta meg
Ijju, ju-ju, ju, ju,
Marci Miska markolta meg
Hopparádé, hop-hop-hop!

Ereszd Miska a szoknyámat,
Ijju, ju-ju, ju, ju,
Ne szomorítsd az anyámat,
Hopparádé, hop-hop-hop!

táncok mellett népi hagyományainknak megfelelően szebben és magyarul beszélni, és - legalább esetenként - dalolni és talán még táncolni is.

Réthei Prikkel Lajos

Összefoglaló beszámoló

Önfejlesztő Iskolák Egyesülete Kollégiumi Szekció

A megalakulásunk óta három esztendő telt el. A legtöbb közoktatást érintő szakmai fórumon hallattuk hangunkat. Kiemelten tudtunk tenni a kollégiumi érdekek képviselése mellett **következetes egységben a szövetséggel** az alábbi témákban:

- Az Arany János Tehetséggondozó Program kapcsán, amikor e program terhére olyan változtatásokat tervezett a minisztérium, amelyek nagy valószínűséggel megnehezítették volna a forrásokhoz jutást.
- A pedagógiai felügyelő munkakör törvénybe iktatása előkészítő szakaszában **szekciónk javasolta** az alternatívitás lehetőségét, amellyel a szakma azóta élt is és leszavazta a felügyelői munkakör bevezetését.
- Számos szakmai konferencián **jelen volt a szekciónk**, sőt innovatív erőt képviselt (Szombathelyi Konferencia - 2002, 2003 két alkalommal; Önfejlesztő

Konferenciák 2001, 2002, 2003 - kollégiumi szekciók, szakmai összefogás; Alkotó Konferencia 2002. március 03. Budapest)

- Junior Önfejlesztő Program - az országos pályázat kapcsán az 50 nyertes intézmény közé a **szekció javaslatára hét kollégium (!)** került, így a MIP felkészítés kapcsán szakmai előnyhöz juthattak.
- A Junior Önfejlesztő Program kapcsán az egyesület kollégiumi **szekciójának javaslatára** a Szolnoki Városi Kollégium nyerte el két alkalommal is a házigazda szerepet, melynek fantasztikus színvonalon megfelelték, (mivel komoly OM kísérlet is volt ez a program, több vezető beosztású ember is megtapasztalhatta, hogyan tud egy kollégium szervezni, szolgáltatni, emberi hangon szólni!)
- A szekciótól pedagógiai felügyelő és alapprogram témákban írásos **állásfog-**

lalást kért és képviselést fogadta Sipos János h. államtitkár.

- **Javaslatot** fogalmazott meg a szekció az alapprogram „puhítására”, mely javaslat szövegszerúségét a szekció három kollégiuma szövegezte: (Szolnoki Városi Kollégium, a szombathelyi Teleki Blanka, Szfvári József Attila Koll.) - teljes összhangban a szövetséggel.
- A szekció **javaslatára** elkészült egy kollégiumi vonatokkal kibővített, segítő szándékú szakmai anyag a MIP-ről - ebben a szekció három kollégiumának (Szolnok Városi Koll., Pécsi Hajnóczy Kollégium, Székesfehérvári József A. Koll.) szakmai anyagai kerültek, mely anyagot a szövetség különszámban megjelentetett.
- az Önfejlesztő Egyesület által szervezett országos **MIP-konferenciákon** Szombathelyen és Budapesten a szekciónk kérésére egy-egy **kollégiumi csoport** is megszerveződött.

Nagy Kálmán
szekcióvezető

Díjátadás

A Kollégiumi Szakmai és Érdekvédelmi Szövetség és Kardos László Kuratóriumának döntése alapján

Kardos László díjban részesült:

- Dr. Csapóné Fegyvári Zsuzsanna
- Szabó Jánosné
- Iványi Szabolcs

A díjak átadására a KSZ választmányi ülésén 2004. március 25-én került sor. A díjakat *dr. Pogány Mária*, Kardos László özvegye és *Horváth István* a Kollégiumi Szövetség elnöke adta át.

Gratulálunk a díjazottaknak!

Dr. Csépe György
Szervezeti ügyvivő
a Kardos kuratórium titkára

(A díjazottak bemutatására későbbi számunkban térünk vissza.-Szerk.)

Érvek

a Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány megszűntetése ellen

- Az oktatási rendszeren belül is kiemelkedik a kollégiumok esélyteremtő szerepe.
- A fenntartási rendszerben idegen elem: más települések polgárai veszik igénybe; a fenntartó közvetlenül nem érdekelt a színvonalas működtetésben.
- Szakmai és tárgyi tekintetben jó kollégiumi hálózat nélkül – a hazai adottságok közepette – elképzelhetetlen a mindenki számára elérhető színvonalas oktatás, szakképzés.
- Társadalmi fontosságához képest különösen elhanyagolt állapotú az intézményrendszer.
- Javulásra, fejlesztésre csak központi, lényegesen nagyobb forrásból van esély.
- A szakmailag értékes tevékenységek (diákkörök, szakkollégium stb.) jelentős része külső források nélkül elhalhat.
- A fentiek ismeretében széleskörű egyetértés állt a Nemzeti Kollégiumi Közalapítvány létrehozása mögött.
- Az Alapítvány által kiírt pályázatok eredményeként az elmúlt három és fél évben mintegy 50 ezer diák és hallgató tanulási, kulturális, sport és lakhatási körülményei javultak, ami csökkentette az esélykülönbségeket is.
- Különösen nagy áttörés történt az informatikai területen: 144 kollégium jutott Sulinet laborhoz illetve hálózati kapcsolathoz (kb. 150 kollégiumban még ma sincs Internet-használati lehetőség).
- A pályázatok nem csupán az életkörülményeket segítették emberibbé tenni a kollégiumokban, hanem a hátrányos helyzetű rétegek és térségek gyerekeinek is javítják a munkaerő piaci esélyeit.
- A Közalapítvány létrehozásának okai jelenleg is fennállnak, megszüntetése egy ígéretes fejlesztési folyamatot szakítana meg, aminek következtében az eddigi eredmények, értékek is veszélybe kerülhetnek.
- Az Alapítvány – szakmai szempontokra koncentrálva – rendkívül alacsony költséggel, hatékonyan működik, ebben minden összehasonlítást kiáll...

A XI.ORSZÁGOS KOLLÉGIUMI DIÁKTALÁLKOZÓ, PÉCS

2004. június 28 – július 1 között

Hajnóczy József Kollégium

Szeretettel várunk Baranyába, Pécsre!

Pécs, kétezer éves, ezerarcú város, a mediterrán hangulatok városa. Baranya megye, az ország változatos természeti értékekben gazdag vidéke, kedvelt kirándulók hely és turistaparadicsom. Arra készülünk, hogy a találkozó résztvevőinek megmutassuk városunk, megyénk értékeit, kincseit. Nagyon gazdag program és sok-sok felejthetetlen élmény vár minden érdeklődőre.

- 1.nap: déltől folyamatos beérkezés, ismerkedés a rendező kollégiummal, (Pécs, Türr I. ut 2.) megnyitó, vacsora után ismerkedési est
- 2.nap: de. ismerkedés a pécsi belváros nevezetességeivel (városnézés kisvonatról, idegenvezetéssel, múzeumlátogatás)
du. a pécsi székesegyház, a világörökség részét képező kápolna megtekintése, a város panorámája a mecseki TV toronyból
- 3.nap: autóbuszos kirándulás Abaligetre és Orfűre, barlangtúra és fürdés
- 4.nap: de. a KD Országos Gyűlése, vezetőségválasztás
du. hazautazás

A részvétel költsége: KD tagoknak 9000Ft/fő, nem tagoknak, vendégeknek 12.000 Ft

A részvételi díjat csak rózsaszín postautalványon lehet befizetni a (a KD címén **2600 Vác Budapesti főút 2-8**). Számlát a táborban adunk. A részvételi díj tartalmazza, a 4napos teljes ellátás (első nap vacsorától negyedik nap ebédig), szállás, a programok költségeit.

Jelentkezni lehet: 2004. május 28-ig, az alábbi jelentkezési lapon (amely szabadon másolható). Mellékelni kell a részvételi díj és a KD tagdíj befizetésének csekkmásolatát is.

A jelentkezéseket, a KD címére (**2600 Vác Budapesti főút 2-8**) vagy 27/510-046 fax-számra kell küldeni!

További információ: **27/510-045 20/577-8908, (Krekóné) 20/9457-335. (KD)**

A jelentkezőket a részletes programról és a további tudnivalókról levélben értesítjük!

Jelentkezési lap a diáktalálkozóra

A XI. Országos Kollégiumi Diáktalálkozón fővel veszünk részt.

A kollégiumi DÖK tagja a KD-nak, a 2003/2004. évi tagdíjat befizette, jogosult a kedvezményre.

igen (9.000 Ft)

nem (12.000 Ft)

A kollégium neve, címe, tel:.....

A résztvevők neve, értesítési címe:.....

.....

Ki Mit Tud?

Mert még mindig van, aki tud!

Április elseje nevezetes nap. Mindenki tudja, hogy ezen a napon bármi történhet, s bárki bármit is mond, nem szabad elhinni. A hagyományokat követve április elseje mindig is a bolondok napja marad, amíg lesz még a Földön olyan vidám, vállalkozó szellemű ember, aki képes másokat megrézfálni, akár erőfeszítések árán is.

Ám ez a kis beszámoló nem áprilisi tréfának készül! Ami ezen a napon itt, a balatonalmádi Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium és Kollégium falai között zajlott, semmi szín alatt nem nevezhető komolytalan-nak vagy akár illúziósnak. Nagyon is valóságos volt, ahogy az egész iskola, annak apraja-nagyja összegyűlt, hogy lássa, mi zajlik a tornateremben. Ugyanis ezen a napon rendezték meg az első, kollégiumok közötti 'Ki mit tud?'-vetélkedőt. Ezzel a névvel nem először találkozhat az olvasó: már atyáink korában is volt ilyen verseny, ahol a fiatalok megmutathatták, milyen tehetségek és mekkora erővel, kitartással tudnak küzdeni az elismerésért. Manapság ezt a fajta vetélkedést a MegaSztár adásaiban láthatjuk, noha hiába az új külső, a cél ugyanaz maradt: olyan népszerűség elérése, amire mindenki vágyik, de csak kevesen érik el.

Ez az almádi Ki mit tud? messze nem tükrözte az általános emberi ént: nem láttunk irigységet, rivalizálást vagy akár sportszerűtlen viselkedést. Aki ott volt, az láthatta, hogy örültek a fellépők egymás sikerének, vagy hogy éljeneztek egy-egy fenomenális produkció után. Ez a nemes gesztus többet érhet az ifjú művészpálya számára, mint az a nagyvonalú ajándék, amit a szponzorok felajánlásával kaptak. Ez követendő példa lehet az elkövetkező alkalmakra, nemcsak a versenyzők, hanem a támogatók részé-

ről is. Mindig jó érzés, ha beválthatjuk a régi szólást: jobb adni, mint kapni.

Ez után a cseppet sem rövid bevezető után rátérnék arra, amiért tulajdonképpen az egészet elvállaltam. Egy olyan összegző leírásra vállalkoztam, ami nem a „ki hányadik?” vagy „ki mit kapott?” kérdésre ad választ. Sokkal inkább a „hogyan?” kérdés tartom szem előtt. Volt itt minden: az akrobatamutatótól elkezdve a zenés-énekes produkcióig. Talán nem sértődik meg a többi versenyző, ha kiemelek néhány igen fantasztikus számot. Mint almádi diák, mindig tisztában voltam a társaim tehetségével, nagyszerűségével, ám mégis meglepetten figyeltem azt a latin táncot, amit Pados Marietta és Nagy Richárd lejtett még a műsor elején. Igaz, az elsőők között szerepeltek, a zsűri mégis megőrizte az élményt, s ennek fényében jutalmazta őket. Sokan azt hihetik, haza beszélek, de jó érzés volt látni, hogy milyen beleéléssel csinálják azt, amit szeretnek. A tánc szenvedély, egy olyan érzelm kifejezése, amit csak az ért meg, aki már átélte. Persze modern táncban sem volt hiány, többek között a pápai Bocsor István Középszintű Kollégium is képviseltette magát, s nem is akármilyen összeállítással. Őket csak a fűzfői Öveges József Szakképző Iskola és Gimnázium Kollégiumának „bohém fiai” tudták „letáncolni” egy olyan paródiával, amit Liza Minelli is megirigylet volna... A fiúk egyébként pár héttel később visszatértek „a tett színhelyére”, és megörvendeztettek minket egy kis „utójátékkal”. Ám mégis az akrobata- és táncmutatók csúcán a Gúla állt, amelynek szereplői a Lóczy Lajos Gimnázium és Idegenforgalmi Szakközépszintű Iskola és Kollégium tanulói voltak. Azt hiszem, megérdemlik, hogy a nevük is sze-

repeljen ebben a kis irományban. Horváth Petra, Illés Szabina, Szórándi Ágnes, Tolner Anett, Maxi Tamás, Obermayer Péter és Szekeres Zsuzsa, köszönjük, hogy elkápráztattatok minket!

Hogy a táncról ne kalandozzunk messze, meg szeretném említeni, hogy a zene illetve ének kategória sem maradt kihasználatlanul. Itt ugyan két csoportba osztva díjaztak: egy profi és egy amatőr kategóriában. A profi kategóriában a Dohnányi Ernő Zeneművészeti Szakközépszintű Iskola Kollégiuma aratott, amit valljunk be, el is vártunk tőlük! Az amatőr ének területen „Kas(s)za”-siker volt... Hallottunk sok kiemelkedő, s sok kevésbé elragadó előadást, ám itt megint csak a szívemet melengető eredmény született: az első két helyet almádi diák vitte! Nagyképűen szólva, ez nem véletlen, de tényleg nem az: aki hallotta Siklósi Viktória és Kasza Zsóka hangját, az nem kételkedett: nekik a színpadon a helyük! A Jekyll és Hyde betétdalát éneklő két ifjú hölgy hangját hallva az újonnan színpadra vitt darab „profi” szereplői is elgondolkozhatnak, mit csinálnak, ha ezek a lányok „betörnek a piacra”... A Diótörő és egérkirály „inci-finci egérkéje”, Dencsi Adrienn, különdíjasként a zsűri figyelmét is felkeltette.

A muzsika mellett az irodalomnak is volt helye ezen a napon. Radnóti, Kosztolányi és Tamási Áron műveiből is kaphattunk némi ízelítőt. Szerencsére az előadók más-más stílust mutattak be, így ez a műfaj sem bizonyult egyhangúnak.

Az egész délutánt felölelő program nem csupán a versenyzőknek okozott izgalmat, örömet és felüdülést. A kollégium, de nyugodtan mondhatom, hogy az egész iskola ott ült és szurkolt mindenkinek. Mert nem a díj számít, hanem az érzés, hogy volt annyi bátorságom, hogy megmutassam, milyen művész lennék, és a lehetőség, hogy megnézzem, ki mit tud.

*Nyisztor Adrienn
Magyar-Angol Tannyelvű Gimnázium
és Kollégium tanulója*

Nem vagy tisztában a jogaiddal? Nem tudod, hogyan lehet hatékonyan szervezni?
Szeretnéd tudni, milyen a jó diákvezető? Többet akarsz megtudni önmagadról?
Kíváncsi vagy, hogyan működnek, hatnak a médiák?

Itt a helyed!

KD NYÁRI VEZETŐKÉPZŐ TÁBOR

Helyszín: Vác, Karacs Teréz Kollégium

Időpont: 2004. június 21-június 25 között

- A táborban:** - érdekes és hasznos előadásokon választ kaphatsz kérdéseidre
- életszerű gyakorlatokon rögzítheted a tanultakat
- betekintést nyerhetsz a helyi tájékoztatás, gazdálkodás, marketing rejtjelmeibe
 - szellemi és sportvetélkedőkön próbálhatod ki magad
- Lesz még:- ötletbörze, tapasztalatcsere, hegyi túra, hajókirándulás**

Részvételi díj: 12.800 Ft/fő, KD tagoknak kedvezményesen 9.800 Ft/fő

A részvételi díj tartalmazza a 4 napi teljes ellátás, szállás, képzés és a programok költségeit.

Jelentkezni lehet 2004. május 28-ig az alábbi **jelentkezési lapon** (melyet korlátlan számban terjeszthetsz) mellékelve a 2003/2004. évi **KD tagdíj** befizetésének és a **részvételi díj** befizetésének **csckmását**, a **KD címen: 2600 Vác, Budapesti főút 2-8. vagy a 27/510-046 fax-számon**. A részvételi díjat csak rózsaszín postautalványon a KD címére lehet befizetni. Számlát a táborban adunk.

További információ: **27/510-045 20/577-8908, (Krekóné) 20/9457-335. (KD)**
A jelentkezőket a részletes programról és a további tudnivalókról levélben értesítjük.

Jelentkezési lap a vezetőképző táborba

Szeretnénk részt venni a kollégiumi diákönkormányzati vezetők nyári táborában.....fővel.

A kollégiumi DÖK tagja a KD-nek, a 2003/2004.évi tagdíjat befizette, jogosult a kedvezményre.

Igen (9.800 Ft/fő)

Nem (12.800 Ft/fő)

(kérjük megjelölni!)

A kollégium neve, címe, telefon:

a résztvevők neve, **értesítési címe** :

1. :
2. :
3. :
4. :

Tisztelt Igazgató Úr/Asszony!

Tájékoztatom Önt, hogy a Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ 2004-ben ismét megrendezi a

Kollégiumi nevelők országos tanácskozása

című konferenciát, melyre ezúton tisztelettel meghívom Önt, és nevelőtestületének a téma iránt érdeklődő tagjait.

A konferencia szakmai programja a T 300730-356/1999. számú alapítási engedéllyel és a T 302460-889/1999. nyilvántartási számú indítási engedéllyel rendelkező, összesen 120 órás pedagógus továbbképzési program **második, 30 órás** moduljának tematikájára épül:

- EU csatlakozás és a kollégiumok
- Pedagógiai program – intézményi minőségirányítási program
- A kollégiumban alkalmazható új dokumentumok bemutatása
- A kommunikációs kultúra, kommunikációs módszerek a kollégiumban
- A kollégiumi nevelőtanár személyisége, szerepei, formális és informális kapcsolatai
- Személyiségfejlesztő, hatékonyságfejlesztő csoportfoglalkozások

A tanácskozás a tanfolyami témák feldolgozásán túl egyben lehetőséget is biztosít a szakterületet érintő aktuális szakmai kérdések megvitatására, és a kollégiumi oktató-nevelő munka színvonalának javítását célzó törekvések megismerésére.

A konferencia részletes programját az előadók nevének megjelölésével a jelentkezéseket követően juttatjuk el a résztvevők számára. A tervezett előadók a szakterület országosan elismert szakemberei.

A konferencia helye:

**Román Gimnázium, Kollégium és Általános Iskola
Gyula, Líceum tér 2.**

Időpontja: 2004. június 21-23.

Részvételi díj: 31 000,- Ft (szállás, étkezés, részvétel a szakmai programban)

A részvételi díj összege elszámolható a pedagógus-továbbképzés támogatására rendelkezésre álló központi keret terhére. A résztvevők ennek megfelelően a tanácskozást követően az összesen 120 órás továbbképzés 30 órájának teljesítéséről igazolást kapnak.

Kérem, hogy részvételi szándékukat a mellékelt jelentkezési lapon szíveskedjenek jelezni.

Jelentkezési határidő: 2004. május 30.

A jelentkezéseket a beérkezés sorrendjében regisztráljuk, azok elfogadásáról írásban értesítést küldünk.

Üdvözlettel:

Dr. Hajnal Lajos
igazgató

JELENTKEZÉSI LAP

(másolható)

Kollégiumi nevelők országos tanácskozása

2004. június 21-22-23.

A jelentkező neve:

Lakecíme:

Munkahelyének neve és címe:

.....

Igényelt szolgáltatás *(Kérjük, jelölje X-el az igényelt szolgáltatásokat!)*:

Szolgáltatás 2004. 06. 21. 2003. 06. 22. 2003. 06. 23.

Részvételi díj 18.000,- Ft

Szállás reggelivel 2.500,- Ft/nap

Ebéd 1.500,- Ft/nap

Vacsora 1.500,- Ft/nap

Állófogadás 2.000,- Ft

Összes költség

A számlát a következő címre kérem:

.....

.....

Tudomásul veszem, hogy a jelentkezés 2004. május 31-ig mondható le. Vállalom, hogy határidőn túl történő lemondás esetén a teljes részvételi díjat befizetem, vagy akadályoztatásom esetén gondoskodom más személy részvételéről.

....., 2004.

.....

a jelentkező aláírása

Beküldési határidő: 2004. május 30.

Cím: Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ

5600 Békéscsaba, Luther u. 5/b

A jelentkezéseket visszaigazoljuk, és a részvételi díjról kiállított számlát a megadott címre megküldjük.

„A legügyesebb kollégista” vetélkedő 2004. „Hej Nagykőrös híres város”

A díjak

A sportesemény ünnepélyes megnyitóján elhangzó címadó Arany János idézet mottója is lehetne a versenynek. Igen, mi nagykőrösiek büszkéek vagyunk arra, hogy Tata városa után elsőként városunk adhattott otthont a „Legügyesebb kollégista” országos vetélkedőnek.

Felhívásunkra tizenegy megyéből tizennyolc csapat érkezett hozzánk, hogy együtt versengjünk és megismerkedhessen más kollégiumok diákjaival.

A szervezőmunkát tantestületünk - Szabó Tibor és Bojtos Klára nevelőtanárokkal az élen - már két hónappal korábban megkezdte. Az iskolának és szponzorainknak köszönhetően sikerült igazi „magyaros” vendéglátást biztosítanunk. Úgy láttuk, vendégeink nagyra értékelték az igyekezetünket.

Január 30-án tetőpontra hágott az izgalom a Toldiban, folyamatosan érkeztek a kollégisták nevelőtanáraikkal. Többek között jelen volt Fuchsné Hattinger Zsuzsanna a diákszövetség elnöke, Takács Ernő ügyvivő és Pest megye kollégiumi szövetségének vezetője, dr. Endrődiné Hegedűs Ágota.

Az ismerkedési est roppant kellemesnek bizonyult. A diákok a diszkóban múltatták az időt, a pedagógusok pedig először a technikai értekezleten, majd a fehér asztal mellett megkezdődtek a tapasztalatcserék. Nagyon élveztük ezeket a „Ti hogy csináljátok...” jellegű, izgalmas beszélgetéseket.

A verseny napján kissé korainak bizonyult az ébresztő, de előbb-utóbb

mindenki lelket vert magába. A megnyitó ünnepségen Kiss Imre igazgató és dr. Csapóné Fegyvári Zsuzsa kollégiumvezető köszöntötte a vendégeket. Őket követte Nagykőrös város önkor-

A győzelem pillanata

mányzata nevében Karsai Istvánné az oktatás bizottság elnöke.

A sportverseny egyéni és csapatversenyekből állt. A csapatversenyeknél mindig két csapat mérte össze tudását egyszerre, s a pontozásnál az idő, az elért pontok és a hibapontok számítottak. Öröm, hogy sikerült megőriznünk a verseny tisztaságát, egyetlen reklamáció sem érkezett. Nyugodtan elmondhatjuk, hogy az első perctől az

Talicskázás

utolsóig az összetartás, lelkesedés uralkodott a csapatokban. Jó volt látni gyerekeink sportszerű viselkedését.

A sportversennyel párhuzamosan egy másik színhelyen, képzőművészeti versenyen is összemérték tudásukat a művészeti hajlammal megáldott kollégisták. Szemetgyönyörködtető alkotások születtek. Az egyik feladat Arany János Nagykőrösön írott versének illusztrálása volt, a másik növényi magvakból egy kötelező, valamint egy szabadon választott témájú kép készítése ragasztásos technikával. A verseny végén minden munkát kiállítottak a szervezők. Ez a kiállítás még hosszú ideig megtekinthető volt iskolánk aulájában.

Nagy sikere volt a szombat esti humoros vetélkedőnek is, ahol a sminkeléstől kezdve a láborotválásig kaptak vicces feladatokat a gyerekek. Sokan eljutottak a kollégiummal szomszédos Arany János Múzeum kiállítására is. Rengeteg barátság született, ezt a pár hétig tartó alaposan meg növekedett le-
vélforgalom jelezte.

Kedves kollégáink! Köszönjük, hogy eljöttek hozzánk, s ezzel a nagy rendezvénnyel sikerült közösen még ünnepélyesebbé tennünk iskolánk és kollégiumunk megalapításának 50. évfordulóját. Úgy érezzük, felejthetetlen emléket szereztünk diákjainknak is. Ezen a téli hétvégén mi valóban azt éreztük: „Hej Nagykőrös híres város...”

Találkozzunk jövőre Cegléden!

Túri Kálmánné